

Květen 1945

A tak se přiblížil 5. květen 1945. Z Prahy došla zpráva, že v celé Praze se zastírají německé nápisy. Po poledních hodinách se začaly na ulicích tvořiti hloučky, zastírána německá označení na vývěskách a firmách. Shluk obyvatel odstranil německá označení školních budov, stržena a rozšlapána tabule „Standesamtu“ na budově č.p.243 ve Zbraslavi I. a vedoucí místní osvětové služby a vlajkař Vincenc Kalenda byl obyvatelstvem donucen, aby vlastnoručně zastřel německý nápis na firmě svého obchodu v domě č.p.38 ve Zbraslavi I. Na sobotu, dne 5. května 1945 byla na 15 hod. svolána schůze obecního zastupitelstva, která se sice sešla, avšak události sběhnuvší se na ulicích starostu města tak překvapily, že byly ve spěchu odevzdány zasloužilým členům dobrovolných hasičských sborů Janu Mičanovi, Františku Bambasovi, Josefu Ejemovi a Karlu Hájkovi upomínkové předměty a schůze se bez jakéhokoliv závěru za účasti několika členů, ježto ostatní se ze zasedání vytrahli, rozešla. Obyvatelstvo se hromadilo na ulicích, domy byly ozdobovány čs.stát.vlajkami a občanstvu oznámeno složení revolučního národního výboru; současně přečteno svolání k občanstvu z okna radnice a žádáno občanstvo, aby zachovalo klid a pořádek.

Složení revolučního místního národního výboru : JUDr.Hřebík Antonín, advokát, předseda, Stalmach Josef, účetní tajemník pošt.spořit., místopředseda. Členové : PhDr. Bohuš Cigánek, vikář a farář čsl.církve, JUDr.Václav Franěk, okresní soudce, Josef Hlavsa, odbor.učitel, Josef Hřebík, úředník nemocenské pojišťovny, Josef Lískovec, odborný učitel, Jaroslav Langer, úředník min.dopravy a techniky, Josef Kolací mistr pokrývačský, Jan Malý, tesař, brig.generál Karel Mejstřík, generál m.sl., Václav Pleier, železniční zaměstnanec, František Plic, mistr krejčovský, Josef Podaný, fasádník, Karel Snopek, typograf, Arch.Hynek Svoboda, stavitel, Rudolf Tomašík, podpluk.v.v., František Vančura, dělník, JUDr.Stanislav Vaněček, okresní soudce a Jaroslav Vejvoda, stroj.záměčník.

Jak se dramaticky vyvíjely další události od 5.května 1945 do 11.května 1945 do příchodu Rudé armády zapsal kronikář podle hlášení velitele organizační skupiny „Zbraslav“ pplk.Rudolfa Tomašíka a pokud se týče událostí, které se dály v zámku, zapsal kronikář tyto události dle vyličení zámecké archivářky Zdenky Nyplové. Po vyhlášení ustavení revolučního místního národního výboru odebral se pplk.Tomašík s pplk.Nedomou k německému místnímu veliteli v obecné škole (hauptmann Ernst Jessen, Rebrücke, Postdam) s výzvou, aby s celou mu podřízenou jednotkou složil zbraně. Učinil tak bez delšího váhání a zbraně od 161 osob byly uloženy v šatlavě radnice. Na to rozdělil mužské obyvatelstvo na Národní stráž a odeslal je neprodleně na různá místa ke střežení veřejných budov a národního majetku. U Husova sboru odzbrojena motorisovaná skupina Wehrmachtu přijíždějící od Mníšku a sestávající z 10 aut. Vzato 80 pušek a několi automatických zbraní. Mimo to byly zajištěny 2 auta s barely benzínu, z nichž jedno auto odesláno do Prahy, z druhého vyložen benzin pro místní potřebu. Jedno nákladní auto odesláno do Radotína, tři další, poškozené, použita jako materiál na barikády, ostatní rozptýlena po městě.

Krátce po odchodu národních stráží vyrojili se ze zámku esesmani na náměstí a zahájili palbu ze samopalů a pušek. Postupovali ulicemi Dukelskou, tehdy Rašínovou a Palackého. Byli první mrtví : František Hostoš a jeden esesák. Oba byli přineseni do budovy obecné školy a na chodbě položeni vedle sebe. S hauptmannem Jessenem šel pplk.Tomašík zjistit příčinu střelby, načež palba

zastavena a esesáci ustoupili do zámku. Předseda revolučního místního národního výboru JUDr.Hřebík po marném vyjednávání s velitelem SS Gnozou odjel do Prahy. Gnoza chtěl vyjednávat jen s vojáky. Spolu s pplk.Nedomou sešel se pplk.Tomašík s Gnozou na náměstí, kde se nechával přesvědčit o marnosti a zbytečnosti boje. Šli s ním a s několika důstojníky SS a organisace Todt „pod háj“ naproti parlamentářům z Radotína, o nichž dostali zprávu.Na konci zámecké zdi stálo několik ozbrojených mužů v přilbách a hasičských helmách, které vedl por.Janda. Za nimi na silnici pancéřové auto. Por.Janda hlásil, že silnici k Peluňku má uzavřenou. Odtud odešli na most přes Vltavu, neboť ze Závisti došla zpráva, že přišla Zbraslavi posila z Modřan. Ve středu mostu se sešli s npor.Bílkem, který uvedl, že má své lidi na Závisti. Pod dojmem těchto zpráv rozhodl se velitel SS složit zbraně, což se také stalo večer.

V zámku bylo drženo několik rukojmí s por.Svobodou, kteří šli jako Národní stráž do zámku vyměnit německou stráž. Byli propuštěni. Vlastní jednotka obsadila augmentační sklad v zámku, z něhož tři nákladní auta zbraní a střeliva odesláno bojující Praze. Za národní radu převzali zbraně mjr.Dr.Springel a por.Oplištil. Vyzbrojovány vlastní jednotky. V téže době ve vile Maria byla po krátké přestřelce odzbrojena Hitlerova mládež v počtu asi 80 osob a zajištění všichni místní Němci i Češi, kteří s nimi spolupracovali. Kolem 21.hodiny přijel z Prahy generál Mejstřík, jemuž pplk.Tomašík předal velení a zůstal jeho zástupcem. Na radnici přichází mnoho lidí, kteří přinášejí mnoho pravdivých i nepravděpodobných zpráv, hlásí, radí, upozorňují, projevují obavy, chtějí všechno rosekát a odporují si navzájem. Někteří obránci Zbraslavi Zbraslav opustili a odešli do bezpečnějších míst; Lipany, Lipence, Černošice, Jíloviště. Byla organisována zpravodajská a spojovací služba. Na poštovním úřadě byly zaměstnanci výjmutím pojistek přešeny telefonní spoje vedoucí na německá stanoviště velitelství.

Události následují rychle za sebou. Od Mníšku se blíží ke Zbraslavi motorisovaná skupina. Od Štěchovic jede po silnici ke Zbraslavi několik tanků, jiných vozidel a osobních aut; za nimi mnoho pěších jednotek. Po silnici Benešov - Praha se pohybuje silná obrněná jednotka. Z Břežan jede ke Zbraslavi asi 30 vozů s koňským potahem a asi 100 mužů. Se schválením gen.Mejstříka nařizeno vybudování silničních zátarasů proti útočné vozbě a organisování palby před tyto překážky.

K vylíčené situaci dne 5.května 1945 nutno se zmínit, co se dalo mimo střed města, dne 5.května na okrajových důležitých místech obce pro obranu. Dle hlášení por. v zál. Karla Svobody o situaci v zámku. Dne 5.května 1945 šel jsem ve 12.30 hod. před městský úřad, kde se počalo shromažďovat obyvatelstvo. Po vyhlášení revolučního národního výboru, který se ujal správy města, dostal jsem rozkaz od pplk.Tomašíka, abych šel do zámku, kde je již škpt.Hřivna s ozbrojenou četou a pomohl mu při přejímání zbraní.

Přihlásili se mi ihned dva puškou ozbrojení muži František Šinfeld a Jiří Plocek, že patří k četě, která šla do zámku. Šli jsme k horní bráně, která byla zavřena.. Odebrali jsme se k dolejší pivovarské bráně. Tam stál nějaký muž a tvrdil, že v zámku jsou jen Němci, nikdo jiný tam prý nešel. Rozhodl jsem se, že si to zjistím sám. V tom šel kolem dobrovolník s puškou. Nařídil jsem mu, aby se postavil u vrat do hostince „U Petrášků“ a pozoroval okna v pivovaře. Kdyby zjistil něco podezřelého, měl upozornit Šinfelda a Plocka, které jsem postavil jako strážné ke bráně pivovaru, aby nikoho nepouštěli dovnitř ani ven. Sám jsem prošel branou a šel do parku. Tu vyběhli proti mně dva SSmani s automaty a asi 12 vojáků s puškami a běželi ke mně. Zvolal jsem „Was ist los?“ Ten s automatem mne rychle ohmatl a když nic nezjistil, šel na ulici a ostatní za ním. Vmísil jsem se mezi ně a šli jsme ven. V tom zpozoroval SSman s automatem strážného ve vratech „U Petrášků“ a vystřelil na něho

dvě dávky. Bohudík zasáhl jenom sloupy u vrat a strážný zmizel. Tu vyběhl z pivovaru jednoruký poručík, který řídil celou akci a tento teprve zpozoroval u brány Šinfelda a Plocka a nařídil je odzbrojit. Jeden z vojáků to provedl tím způsobem, že dal Šinfeldovi tři rány pěstí do obličeje. Plocek odevzdal pušku sám a odešli s doprovodem do zámku. Nyní byla zahájena palba na nás směrem od mostu. Jednoruký poručík mne objevil a poslal do zámku bez doprovodu. Chtěl jsem se v parku schovat, ale viděl jsem skorem za každým stromem státi vojáka. Šel jsem dál až k sally - tereně, kde již prohlíželi Šinfelda, Plocka a nějakého civilistu.

Později byl přiveden ještě cyklista, který jel do Prahy a náhodou se dostal do této akce. Prohlédli nás a postavili ke sloupům, ruce vzhůru, čelem ke zdi. Ze zámku vybíhali jednotlivě vojáci a připravovali k boji. Po chvíli přišel poručík a ptal se, kdo umí německy. Přihlásil jsem se, že trochu dovedu. Zavedli mne do chodby v zámku. Po celou dobu výslechu mířil na mne voják puškou. Poručík se ptal, co se děje. Řekl jsem mu, že radio hlásilo, že Němci skládají zbraně, Američané jsou v Rokycanech a Berouně a postupují na Prahu. Správy města se ujal národní výbor; poručík kýval souhlasně hlavou a ptal se, kde jsme sebrali zbraně.

Řekl jsem, že posádka v kavárně Lubor a ve škole složila zbraně. Na otázku, co jsem šel dělat do zámku, jsem odvětil, že jsem dostal rozkaz od vojenského velitele Národního výboru, abych zabránil vniknutí civilistů do zámku, kdyby se snad někdo pokusil odcizovat tam uložené věci.

Řekl, že je to šilenství, oni že odevzdají zbraně pouze vojákům, nikdy ne civilistům. Dále se tázal, kde je Rudá armáda. Odvětil jsem mu, že na Moravě u Olomouce. Potom jsem byl odveden na své dřívější místo. Počalo hustě pršet. Přišel k nám SSman a svázal mně i Šinfeldovi ruce. Za námi bylo slyšet rozhovor. Pootočil jsem se a spatřil zbraslaváka J.Fialu, který si uvázal na kus klacku bílý kapesník a odešel s vojáky k horní bráně. Později přijelo sanitní auto a přivezlo 4 mrtvé a 2 zraněné Němce. Tito zemřeli asi za hodinu, což nám řekl strážce, který nás hlídal. Asi v 17 hod. nás zavedli do sally - tereny, kde nám bylo lepší, protože na nás aspoň nepršelo. Všiml jsem si tří civilistů, kteří tam seděli. Říkali, že jsou také zajatí, ale podle mého úsudku byli to převlečení vojáci. Kouřili, volně se pohybovali a bavili se s jedním důstojníkem. Jeden vytáhl z kapsy tašku a hledal něco; přitom jsem spatřil, že má legitimace SS. Dále přišlo z města několik civilistů s hlášením, která vždy začínala „Heil Hitler !“, ostatní jsme nerozuměli. Podle mého odhadu bylo v této části zámku a parku asi 50 SSmanů. Další byli kolem zdi v parku směrem k Radotínu. Plockovi, který kulhá, bylo dovoleno sednout si mezi civilisty. Po šesté hodině byl jsem spolu s Šinfeldem rozvázán. Ruce jsme měli skoro modré. Po té jsme byli odvedeni do jedné z cel v západní části zámku. Plocek zůstal sedět venku a později byl propuštěn. V cele nás hlídal SSman, který uměl slovensky a sloužil v naší armádě. Měl vojny dost, ale přesto obdivoval Hitlera.

K 7. hod. večer přišla do cely pí.Šinfeldová; zůstala zde skorem do 8 hodin. Potom vešel do cely poddůstojník a mluvil s naším strážcem. Ten nám přeložil, že K.H.Frank složil vládu do rukou Čechů a my pod velením generála Prchaly, který přiletěl z Anglie, jdeme společně s Němci, Angličany a Američany proti Rudým. Přinesli nám kávu, chléb, marmeládu, sanu, cigarety a vodku a pili jsme prý na bratrství ve zbraní. Divili jsme se, že může být někdo tak naivní, ale všili jsme se do jejich situace. Přišel také onen voják, který udeřil Šinfelda do tváře a omluvil se. Připravovali jsme se k přenocování, když v půlnoci pro nás přišli a odvedli do I.patru k výslechu. Byli tam němečtí důstojníci a jeden poručík vládního vojska. Po zjištění, že Němci počali střílet, byli jsme propuštěni. Na nádvoří se nakládaly zbraně do aut. Šli jsme na městský úřad, kde jsme se hlásili generálu Mejstříkovi. Po 3.hodině ranní jsem šel domů. Po mém probuzení byla Zbraslav opět v rukou

Němců. Z domu jsem se dostal až v pondělí, ale byl jsem vrácen, že muži nesmí na ulici. To trvalo až do středy, kdy večer počali Němci opouštět Zbraslav.

Dne 5.května 1945 v úseku „Na Závisti“ podle hlášení škpt. Petra Jaroše, který byl velitelem prostoru Závist - most - nádraží. Dostal malé věno : 16 mužů, z toho polovina nevojáků a 1 pušku. Více prozatím nebylo; doplňky dostával postupně. Měl za úkol prohlížet osobní doklady neznámých a podezřelých osob. Podezřelé zajistit. Branné moci Němců čelit v mezích možností, udržovat pořádek, zabránit drancování a škodám, jakož i zhotovit překážky v březanském údolí. V odpoledních hodinách docházely stále telefonické zprávy z Měchenic a Vraného, některé nezaručené, jiné velmi pravděpodobné, že od Štěchovic a Hradištka ke Zbraslavi jede po silnici několik tanků, obrněných vozidel a osobních aut. Zprávy následovaly jedna za druhou. Od Hradištka k Davli pochoduje asi 4000 vojáků, po silnici Benešov - Praha jede obrněná vyšší jednotka. Situace se stává stále kritičtější. Kolem 15.hod. přišel k škpt.Jarošovi ozbrojený civilista, který se mu hlásil jako velitel jednotky partyzánů ze Sovětského Svazu. Sdělil, že jeho velitelství je v Brdských lesích asi 6 km od Dobříše. V zápětí přišli na nádraží ještě 3 partyzáni, kteří projeli v osobním autu, z nichž jeden nadporučík v československé vojenské uniformě. Dle výpovědi byli z Modřan (npor.Bílek). Velitel partyzánů uvedl, že jižně od Dobříše mají obsazena důležitá místa, provádějí průzkum směrem k Praze, pozatýkali a pobili několik Němců a nějaké skupiny drží v šachu v okolí Dobříše. Projevoval stále důtklivé přání, dostat se co nejdříve zpět ke svým. Škpt.Jaroš objednal proto v Braníku lokomotivu s jedním vozem, načež zmíněný s 15 lidmi, kteří se na nádraží zatím sešli, odjeli do Dobříše. Nadporučík se dvěma muži odjeli rovněž v osobním voze. Prověřenou zprávou bylo zjištěno, že lokomotiva s vozem skutečně do Dobříše došla. K večeru přišla zpráva z Břežan, že po silnici Břežany - Zbraslav přijíždí mužstvo německé pracovní organizace „Todt“ v počtu asi 100 osob a 30 vozů. Na Závisti byli zastaveni a odzbrojeni. Velitel této skupiny ujišťoval, že činnost skupiny se omezovala takřka jen na technické práce. Pro jednotku na Závisti bylo takto získáno 30 pušek s náboji, několik pistolí, ruční granáty a pancéřové pěstě. Odzbrojený oddíl odeslal škpt.Jaroš pod velením škpt.Šmída do Modřan. Následovaly zprávy z Vraného a Měchenic, že čelo panceřových vojsk se blíží ke Zbraslavi a že jsou bojové potýčky v Měchenicích. Dopravní úředník a pplk.Anděl, oba z Vraného ujišťovali, že silnice u železničního mostu je silně zabarikádovaná až do výše mostu a že lze mít za to, že se ani tanky dále nedostanou, neboť barikáda je pod odstřelem. Docházejí další telefonické zprávy, že v prostoru Štěchovice -Hradištka - Davle - Jílové se blíží silnější obrněné jednotky a k večeru hlásí Vrané, že barikáda pod železničním mostem byla prolomena a že asi 5 obrněných vozidel, několik osobních aut a 1 autobus se blíží ke Zbraslavi. Další cenné zprávy o pohybu označené již pancéřové vozby zasílala telefonicky ze zastávky Jarov Marie Kaňkovská. Vlastní stráž na jižním okraji zbraslavského nádraží hlásila, že ve večerních hodinách čelo panceřové jednotky, když narazilo na hájenou překážku na silnici u Zbraslavi II. se zastavilo a vrátilo se do prostoru kamenolomů. Během noci hlásí zastávka Jarov, že přijelo několik dalších aut, u cihelny „U Strnada“ se mihají světla; po půlnoci, že je hluk stále silnější a že patrně část obrněné vozby se převáží na pravý břeh Vltavy. V této době neustále žádá Vrané o pomoc a o zbraně, poněvadž mají obavu, že se neubrání jednotkám táhnoucím od Jílového a částem, které se dostaly po železničním mostě u Měchenic. Zasláno tam 10 pušek a 300 nábojů, několik ručních granátů a 4 pancéřové pěstě. Do Točné odeslány 2 pušky, několik ručních granátů a náboje. Během noci byly stále přestřelky v prostoru Vrané - Měchenice - Strnady - kamenolomy a na svazích nad zbraslavským nádražím. Při setmění nechal škpt.Jaroš zatarasit most přes řeku Vltavu a březanské údolí barikádami. V prostoru Zaběhlice - Baně dne 5.května 1945, kteréžto skupině velel ppor.v záloze JUC.Bedřich Dvořák, byly v počátečním vývoji vysílány hlídky s úkolem obhlédnouti případná místa neklidu, jakož i přezkoušet podezřelé osoby. Nastala noc. Nad kamenolomy byla vyslána bojová

hlídka a k Baním předsunuty dvě hlídky. Dobrovolníci se shromažďovali na vybudování překážek. Bylo mezi nimi hodně žen. Byli odesláni na okraj Zaběhlic na silnici. V prostoru kamenolomů bylo slyšet střelbu. Němečtí vojáci zjištěni v postupu na Zaběhlice a byli palbou zastaveni. Obránci nemohli kamenolomů dosáhnouti a zůstali na okraji Zaběhlic za překážkami. Dne 5.května 1945 na úseku Zavobřesky. Velitelem v tomto úseku je Josef Boublík. Navázal styk s mjr.Doležalem v Lipencích. Zřídil své stanoviště v čp. ... ve Zbraslavi III. Účastnil se u Husova sboru odzbrojení asi 50ti členné skupiny Němců a získanými zbraněmi vybavil podřízené mužstvo. Ve svém písemném hlášení kpt.Boublík uvádí : „Když jsem se dostavil na stanoviště zjistil jsem, že mám jen asi 20 pušek, z toho polovinu brokovnic. Poslal jsem hlášení o zřízení stanoviště s podotknutím, že hodlám na noc zajistit Zavobřesky. Bylo to schváleno a ponechána mně iniciativa. Ještě v noci jsem nařídil prohlídku po domech za účelem získání zbraní. Dostal jsem takto dalších asi 15 pušek. Před půlnocí jsem dostal zprávu, že polovina zámku na Zbraslavi je v našich rukou. Žádal jsem o dodání asi 20 pušek a 3 kulometů s patřičným počtem nábojů. Bylo mi odpověděno, že zbraně jsou odesílány právě do Prahy.

Dne 6.května 1945 v časných hodinách se rozvinul dílčí boj s SSmany postupujícími ze směrů Zaběhlice, Baně, Točná a Břežany. Jelikož docházely ustavičně zprávy o nepříteli, který byl ve velké přesile na postupu, odebral se gen.Mejstřík s pplk.Nedomou, aby se v jednotlivých úsecích přesvědčili o situaci. U Husova pomníku zjistili, že SS pěchota s kulomety již vnikla od Baní na okraj města, kde byla zdržována chabou palbou. Pak se jmenovaní odebrali do Zaběhlic, kde se ozývala dělostřelecká palba. Zjistili, že tato palba je řízena z obrněných vozů, které byly neodborně zdržovány pancéřovými pěstmi. V Zaběhlicích se dostali oba důstojníci mezi německé jednotky a voláním „ Feuer einstellen“ se dostali až k obrněným vozům, kde žádali mluvit s velitelem. Vyzvali jej, aby zastavil bojovou činnost, jelikož německá armáda podepsala bezpodmínečnou kapitulaci a Praha je již v rukou čs.vojsk. Velitel SS prohlásil, že zná dobře situaci a že za ním postupuje celá obrněná brigáda a že když se zbraslavská posádka nevzdá, nechá pobít veškeré obyvatelstvo a spálí město.

Gen.Mejstřík uváživ situaci a shledal ji beznadějnou, rozhodl zastavit boj a uvědomit o tom vlastní jednotky. Odešel na stanoviště na městském úřadě. Tamtéž přišli ještě jednou důstojníci SS, opětovali žádost o složení zbraní a opakovali hrozbu, že kdyby palba nebyla zastavena a zbraně nebyly odevzdány na náměstí do 9. hod. dopol., bude město vypáleno a obyvatelstvo včetně žen a dětí vyhlazeno (ausrotten). Členové revolučního národního výboru mají být v tomto případě popraveni na náměstí pro výstrahu. Nařízení bylo vyhlášeno trubačem Karbanem a spojkami k jednotlivým velitelům úseků. Zbraní bylo odevzdáno málo, část mužstva pokračovala v dílčím boji v okolí města, některé zbraně roznešeny po domech. Přestřelky trvají zejména na závistské straně. Je přerušena dodávka elektrického proudu a není spojení s Prahou. Gen.Mejstřík prohlásil, že musí o situaci uvědomit Národní radu, kam třeba pěšky odejde. Předal velení pplk. Tomaštíku a rozloučil se s přítomnými. Němečtí důstojníci nechtěli dále jednat s členy revolučního národního výboru a byli povoláni členové městské rady.

Pplk.Tomašík se rozloučil s přítomnými a odešel do svého bytu, odkud šel na náměstí přesvědčit se, jak pokračuje odevzdávání zbraní.

Odpoledne přišla spojka od SS ze zámku se vzkazem, aby se český vojenský velitel dostavil k jednání do zámku. Pplk.Tomašíka uvědomila Karla Kudrnová. Pplk.Tomašík odešel s účetním tajemníkem Mrázem a tlumočnickem. V bytě majitele zámku Cyrila Bartoně - - Dobenína důstojníci SS již balili

kufry a jeden se představil jako velitelův zástupce. Sdělil, že velitel se opil a někam právě odešel, že se však musí každou chvíli vrátit. Po uplynutí 20 minut prohlásil pplk.Tomašík, že odchází na městský úřad, kam nechtě se dostaví velitel SS, jakmile se vrátí a bude-li chtít vyjednávat. V tom okamžiku dopadl do věže zámku dělový granát. V parku pobíhali němečtí vojáci, koně a přijížděla vozidla. Materiál, výzbroj i výstroj porůznu v parku rozházené. Bylo zřejmé, že bojový duch u Němců vyhasl v důsledku nějakých zpráv.

Asi za dvě hodiny dostavili se na městský úřad dva mladí důstojníci SS s automaty. Přišli vyjednávat, vlastně vyzvídat. Pplk.Tomašík byl v bytě manželů Kudrnových na městském úřadě. Jeden z příchozích se ptal na podmínky, za jakých mají složit zbraně a hlavně, zda by pak nebyli odevzdáni Rusům, jak jsou Rusové daleko, kde jsou Američané a kdo jsou to Vlasovci a kde jsou. Sdělil, že jejich mužstvo ze zámku nastoupilo již na náměstí, kde čeká na další rozkazy svého velitele ke kapitulaci. Velitel se však prý dosud nevrátil. Byli upozorněni, že se může jednat jen o bezpodmínečnou kapitulaci a nesloží-li zbraně do českých rukou, budou kapitulovat Rudé armádě. Důstojníci jevíli rozpaky a po kratším váhání odešli, zanechavše dojem, že kapitulaci úmysl. oddalují. Neměli zřejmě zpráv o situaci. Poznamenali, že by zbraně odevdali nejraději Američanům. Na náměstí pak přivedli ještě 50 našich rukojmí, poněvadž se prý z domů opět střílelo po německých vojácích. Z rukojmí mělo se dobrovolně přihlásit pět, kteří budou zastřeleni, bude-li se střelba opakovat. Přihlásili se všichni, což německý důstojník nečekal a všechny propustil. Nařídil však, že každý majitel domu je za obyvatele domu odpověden a když by bylo z některého domu vystřeleno a střelec nebyl vydán, bude sám majitel domu zastřelen.

V noci ze 6. na 7. května 1945 vnikla do města od Břežan a Štěchovic vyšší obrněná jednotka SS, obsadila zámek, náměstí, hlavní ulice a most přes řeku Vltavu. Na úseku „Na Závisti“ dne 6. května 1945. Před rozedněním hlásilo Vrané, že nemohou tam dále odolávat přesile a že posílají poslední hlášení (pplk.Anděl). Z Břežan došlo hlášení, že silný jezdecký oddíl, plně vyzbrojený, v síle asi 350 mužů, který u Břežan odpočívá, směřuje na Zbraslav. Údolí bylo uzavřeno jen asi 25 muži. Naproti nepříteli byla vyslána předzvědná hlídka, která hlásila, že se nepřítel blíží. Ke 4.hodině šel škpt.Jaroš s 1 poddůstojníkem (Ing.Rud.Procházkou) vstříc hlášenému jezdecktvu. Půl kilometru za Vilímkovou vilou se setkali s německým důstojníkem (rytmistrem Starrachem), který na výzvu, aby se vzdal, začal z počátku hlásit různé podmínky a otázky. Z jednání bylo jasné, že by již nerad bojoval, že však zbraně nemínil odevzdat malé skupině poloozbrojených civilistů. Když škpt.Jaroš postřehl, že rytmistr neustále zrakem zkoumá obsazení svahů údolí, řekl mu, že v obraně jsou dvě české roty a že mu nic jiného nezbyvá, než kapitulace. Rytmistr však poznal asi, že škpt.Jaroš přestřelil a řekl, že oddíl jezdců za ním čítá 600 mužů. K další jeho podmínce, že by se vzdal Američanům, o jejichž přítomnosti v Praze byl falešně informován a že by cestou k Američanům neprojevoval žádnou bojovou činnost, zaujal škpt.Jaroš odmítavé stanovisko. Po deseti minutové poradě rytmistra s jeho důstojníky prohlásil rytmistr, že kapituluje a zhrouceně se přiznal s rukou na srdci „ es ist mir bitter...“ K odzbrojování poslal škpt.Jaroš po 6.hodině ještě 20 mužů s škpt.Lieblem a odzbrojování se provádělo po skupinách. V té době byl generál Mejstřík na obhlídce. Ukořistěno 360 pušek, 8 těžkých a 16 lehkých kulometů, náboje, 100 panceřových pěstí, ruční granáty, 100 koní, 20 vozů se zásobami. Zajato 6 důstojníků a 380 mužů.

V té době začala již útočit na Zbraslav II. četa obrněné vozby, která nocovala v prostoru kamenolomu „Konstruktivy.“ Palba všech zbraní se stávala stále intenzivnější a dle vypalovaných bílých raket bylo možno z nádraží zjistit, jak neustále postupuje čelo panceřové vozby do středu města. Střely dopadaly i do prostoru nádraží a na most. Odzbrojené skupiny jezdců se zdráhaly jíti

přes most a zbytek poslední třetiny musel být již násilím a poklusem hnán přes most. Palba všech zbraní sesiluje, přestřelky jsou u Jarova a v přilehlých lesích.

Po 8.hodině, kdy německý tank stál již na mostě s dělem namířeným proti Závisti, dostavil se na nádraží škpt.Šmíd z Modřan ve funkci parlamentáře s bílým praporkem a se zprávou, že v Praze bylo sjednáno s Němci příměří na dvě hodiny a výsledek jednání, že bude oběma stranám oznámen. V neustálé palbě došel škpt.Šmíd k německému veliteli a zprávu mu tlumočil.

Německý velitel prohlásil „Zprávu beru na vědomí, nařizuji však, aby během půl hodiny byly odevzdány všechny zbraně a zastavena na české straně bojová činnost." Jinak nechá se všech stran Zbraslav zapálit bez ohledu na ženy a děti. Současně se dostavil pplk.Nedoma s rozkazem od generála Mejstříka, že před drtivou přesilou musel kapitulovat, aby také na Závisti byly složeny zbraně.

Lhůta k odevzdání zbraní byla prodloužena na hodinu. Silné a četné hloučky německých vojáků postupovaly po svazích nad Závistí. Vydatnými pomocníky závistské skupině byli nádražní zaměstnanci.

Na zavobřeském úseku dne 6.května 1945 byla za svítání zřízena sanitní hlídka, kterou vybavila sanitním materiálem ošetřovna Červeného kříže zřízená ve Zbraslavi III. Velitel úseku kpt.Boublík rozdělil četou na tři družstva. 1.družstvo pod velením ppor.Tučka, 2.družstvo pod velením čet.v záloze Hartmana a 3.družstvo pod velením čet.v záloze Čumrdy.

Ještě před dokončením třídění a rozdílení střeliva obdržel rozkaz k odevzdání zbraní. Odjel na kole na městský úřad a hlásil pplk.Tomašíkovi, že dokončuje vyzbrojení čety a že by nebylo záhodno mužstvo odzbrojovat, když tak pracně jej vyzbrojil. Slíbil, že připochoduje s celou četou dolů. Než mohl však připravit četou k odchodu, začala už palba od Husova sboru, kde zatím byla vyvěsena bílá vlajka. Rozvinutému družstvu ppor.Tučka a četaře Hartmana nařídil respektování vlajky a zastavení palby. Ppor.Tuček postoupil v této době se svým družstvem až k silnici Zbraslav - Baně. Mezeru vyplnil záložním družstvem čet.Čumrdy, sám zůstal u velitele 2.družstva.

Přes vyvěšení bílé vlajky a přes její respektování s naší strany, palba nepřátelská pokračovala hlavně z prosoru Husova sboru a soustředila se hlavně do prostoru našeho stanoviště velitelství. Zatím již započala nepřátelská palba také z prostoru Havlína. Když kpt.Boublík zjistil absolutní převahu palby a postup nepřítele s obou stran, nařídil ústup, aby předešel obchvatu. Po navázání styku s bojovníky z Lipan bylo zaujato na jejich levém křídle obranné postavení severo-východně Lipenců s předními strážemi jiho-západně Zavobřesk. Ježto nemohl navázati styk ani s velitelem roty od Radotína, ani s velitelem posil z Černošic a Mokropes a neznaje též přesně situaci v prostoru Husova sboru, stáhl se s mužstvem během noci na staré obranné postavení a nechal většinu mužstva odpočinout. Družstvo čet.Hartmana s ppor.Tučkem zůstalo na předních strážích. Při útoku 6.května možno počítat se ztrátami nepřítele 7 mrtvých; vlastní ztráty 1 mrtvý, 2 těžce a 2 lehce ranění. Ranění zůstali v ošetření v Zavobřeskách. Družstvo četaře Hartmana s ppor.Tučkem na pravém křídle se připojilo na partyzána Dostála z Horosedla a pod nepřátelskou přesilou tato skupina ustoupila během 7.května do prostoru Jíloviště. Ostatní mužstvo zůstalo v obranném postavení severo- východně Lipence. Velitelem zbývající půlčety zůstal ppor.v záloze Antonín Kovařík. Kpt.Boublík provedl s 5ti člennou hlídkou průzkum prostoru Peluněk-Radotín-Černošice- Lipany a pokusil se o zvědný úkol ve

Zbraslavi, odkud měl nedostatečné a nezaručené zprávy. Úkol se nezdařil pro silné obsazení a pro silnou palbu s Havlína na Radotín a pro postup nepřítele.

Dne 8.května ponechal kpt.Boublík své mužstva s ppor.Kovaříkem v obraně s mužstvem z Lipan, sám se snažil o spojení s partyzány 28 a 30 a o spojení celkové obrany v prostoru Báně-Černošice; zde měl určitý neúspěch a nepochopení až do doby, kdy partyzáni sami nařídili kapitulaci Černošic a Mokropes a smluvili s německou posádkou německou zbraslavskou volný její průchod na Slivenec. Vrátil se proto s průzkumnou hlídkou do Lipan, kde už o tomto rozhodnutí byli informováni a kde stěží dával dohromady několik zbývajících jednotlivců své půlčety. Tyto zbytky se pak během 9.května účastnily průzkumné činnosti v prostoru Báně-Jíloviště. Výsledek činnosti čtyř byl, že nepřítel byl zdržen od 5. do 8. května v prostoru Zavobřesk a rušením na silnici byl uváděn do nejistoty. Při tom vlastní ztráty byly menší, než ztráty nepřítele.

Organisace skupiny „Zbraslav“. Úseky : Belveder, Zámek, Závist, Zaběhllice, Báně, Žavobřesky. Velitel skupiny : 5.V. do 21. hod. pplk.Rudolf Tomašík, od 21.hod. do 6.V. do 8. hod.gen. Karel Mejstřík, od 8.hod. 6.V. do ukončení akcí pplk.Rudolf Tomašík. Zástupce : 5.VI. do 21.hod.pplk.Karel Nedoma, od 21.hod do 6.V. do 8.hod. pplk.Rudolf Tomašík I., pplk.Karel Nedoma II., od 8.hod.6.V. do ukončení akcí pplk.Karel Nedoma. Náčelník : škt.gšt. Josef Přibyl. Pobočník : kpt.v zál. Vlad. Jelínek. Velitel úseku „Belveder“ : pplk.Emil Týgl, dne 5.V.; pak služba u telefonu. Velitelem v zámku ustanoven škt.František Hřivna. Velitel úseku „Závist“ : škt. Petr Jaroš. Velitel úseku „Zaběhllice-Báně“ : ppor v zál. JUC Bedřich Dvořák.

Velitelem úseku " Žabovřesky" : kpt. Josef Boublík.

Velitelem posíl.jednotky "Závist" : škt. František Liebl, dne 6.V.; pak zpravodaj.důstojník.

Presentace : npor.v zál. Jaroslav Langer, npor. v zál. Josef Červenka, npor. just. v zál. JUDr.František Schreiner.

Spojovací služba : npor. v zál. Jaroslav Váchal.

Služba zpravodajská (pro Vrané, Jarov, Dolní Břežany, Dobříš) : škt.pěch.František Liebl.

Služba pyrotechnická : npor. v zál. Ing. František Matoušek, ppor. v zál. Frant.Vojkovský, rotný v zál. Leopold Mareš.

Velitelé čet : npor. v zál. Karel Štrunc, npor. v zál. Bohumil Kumsta, npor. v zál. František Kyos, por. v zál. Karel Svoboda, por. v zál. Ant.Vejvoda, por. v zál. Miroslav Mašek, por. v zál. Václav Vávra a por. v zál. Jaroslav Tuček.

Evidence zbraní : npor. Karel Trojánek.

Evidence ukořistěného materiálu : kpt. Bedřich Eyberger (v zámku); npor. v zál. Karel Steingenhöfer a npor. v zál. Karel Vagner (v sokolovně).

Pro zvláštní určení : npor. Karel Černý (velel i četě).

Zdravotnická služba : por.zdrav. v zál. MUDr. Josef Matoušek, MUDr. Ludmila Vančurová a MUDr. Syrový z Prahy.

Maximální početní stavy : 46 důstojníků, 13 rotm., 155 podd., 437 vojínů v zál. a dobrovolníků včetně žen.

Spojení : s Prahou přes Braník, s Modřany telefonicky a osobním stykem s velitelstvím (npor. Bílek), s Vraným telefonicky přes železniční stanici s pplk.Andělem, s Radotínem osobní styk s por.Jandou a opticky z Havlína, s jednotlivými úseky telefonicky (vlastní centrála a stanice, cyklisty, motocyklistou, autem a běžci. Organisoaná spojovací četa, která provedla stavbu sítě z ukořistěného materiálu; propojen městský úřad s poštou a nádražím a vybudována síť k předsunutým polním strážím.

Situace : Německá posádka v městě čítala asi 200 mužů SS, 162 mužů Wehrmachtu, 80 osob Hitlerovy mládeže a asi 70 Němců - civilistů. Vlastní jednotky : Na první výzvu oznámenou trubačem Karbanem se dostavilo asi 160 osob, které byly rozděleny na Národ.strážce, pak byly odesílány skupiny, jak postupně jednotlivci přicházeli. Na druhou výzvu 6.V. v 6 hod. ráno tímtež trubačem se dostavilo 27 mužů, zatím co se někteří rozešli do okolí nebo odešli domů.

Úkol : Utvořit národní strážce. Odzbrojit německé jednotky v městě, německé civilisty, Hitlerovu mládež a zajistit je v budovách obecné a měšťanské školy. Rozestavit hlídky ke střežení národního majetku a k zabezpečení města. Vyzbrojit ukořistěnými zbraněmi zálohu k případnému jejímu zasazení podle situace. Co nejvíce zbraní odeslat bojující Praze. Zdržovat nepřítel v postupu na Prahu. Prohlížet podezřelé osoby. Provedení : Odzbrojení Wehrmachtu bylo provedeno ihned v polední době. Hauptman Jessen kapituloval bezpodmínečně a ulehč. vojenskému velení města situaci. Získanými zbraněmi byly vyzbrojeny první jednotky a rozesílány k plnění úkolů dle plánu. Ač hptm. Jessen telefonicky vyjednával s velitelem zámku a docílil dohody o předání služby našim strážím, narazila jednotka odcházející do zámku na odpor esesáků, nastala přestřelka, vyjednávání a večer se esesáci stáhli do zámku, kde pak složili zbraně. Vzat velký augmentační sklad.

Hitlerova mládež byla odzbrojena a z části se rozprchla. Do Prahy odesláno ihned večer 5.V. množství zbraní. Na komunikacích byly zřízeny překážky. Nepřítel od Štěchovic byl zdržen v postupu na Prahu o 36 hodin a to již bylo v Praze uzavřeno příměří s Němci.

Ztráty : Vlastní 25 mrtvých (11 místních a 14 cizích), 3 těžce a 2 lehce ranění. Ztráty nepřítelů nejsou známy; přibližně 30 mrtvých. Někteří Němci sami pochovali. Počet raněných Němců nebyl rovněž zjištěn; někteří podleli zranění a byli pohřbeni na různých místech (v zámku, u hřbitova u sv.Havla, v zahradě při domě č.p.211 ve Zbraslavi I.).

Zajatci : Přes 800 důstojníků a vojáků. Kořist : 100 koní, od odzbrojených jednotek přes 700 pušek a automatů, 10 těžkých a 18 lehkých kulometů, přes 100 pancéřových pěstí, 20 postrachů pancéřů, 20 vozů, 10 nákladních aut, 2 auta s benzinem. Ve skladišti v zámku ukořistěno asi 6000 pušek, 25q třaskavin, několik set ručních a puškových granátů, min, dělových nábojů, 5 nákladních aut puškového střeliva, 800 set pancéřových pěstí, 18 plamenometů, asi 10 nákladních aut výstroje, výbroje, lůžkovin, prádla, kotle, várnice, několik tisíc párů bot, zařízení německé intendantské školy a laboratoří, mýdlo, prášek na odhmyzování a různé vnitřní zařízení. Veškerý materiál byl sepsán a hlášen ministerstvu národní obrany a posádkovému velitelství Velké Prahy.

Padlí na Zbraslavi a v blízkém okolí .

Belda Josef, Praha VI.,
Braun Bohumil, Zbraslav,
Drbal Alois, Praha,
Fuchs Miroslav, Zbraslav,
Horáček Josef, Zbraslav,
Hostoš František, Zbraslav,
Houba Bohumil, Lipence,
Jansen Josef, Sázava - Petrov,
Kadeřábek Antonín, Zbraslav,
Malý Jan, Lipany,
Mejstřík Karel, Zbraslav,
Moucha Josef, Zbraslav,

Nebeský Jindřich, Praha XII.,
Nechyba František, Praha,
Petr Josef, Modřany,
Pleštil František, Zbraslav,
Podolská Vlasta, Lahovice,
Procházka Václav, Zbraslav,
Rössler Bohumil, Zbraslav,
Sedláček František, Praha XII.,
Šulc Milán, Lipence,
Táborský Vojtěch, Zbraslav,
Vančura Oldřich, Lipence,
Neznámý muž - asi Korynta z Lipence.
Neznámý muž.

Mezi Prahou a Zbraslaví a v okolních obcích padli nebo byli umučeni :

Malá Chuchle 14 osob,
Velká Chuchle 27 osob,
Lipence 2 osoby,
Lahovice 40 místních občanů, z toho 38 mužů a 2 ženy; 2 muži z Prahy a 12 Vlasovců,
Točná 1 muž,
Břežany 12 osob.

Důstojníci SS, kteří byli v květnu 1945 posádkou na Zbraslavi : Ervin Gnoza, Werner Gronenberg, Helmut Dollacker, Erich Harms, Ludwig Frath, Leo Heuberger, Arnold Polony, Othmar Lachenmeyer, Kurt Kreibich, Rudolf Klenert, Helmut Dittberner, Bernhard Manz, Werner Spitzner, Helmut Hoffmann, Heinrich Nauen, Reinhold Merkl, Artur Günnel, Gerhard Starke, Herbert Bärthel, Erich Schickel, Walter Engber, Willi Büther, Günter Bunke, Hans-Günter Richard, Otto Mühlbacher, Hans-Joachim Hasse, Karl Manderla, Heinz Buchhalter, Alfons Bachmann, Johannes Fresse, Xaver Leiter, Gustav Fuhrmann, Ernst Krzoska, Robert Ackermann, Helmut Rinker.

Rozkaz esesáků před jejich odchodem ze Zbraslavi :

Absendestelle : Königssaal.

Datum : 9.5.1945.

Zeit : 14.30.

An Ustuf Gnoza : Absetzen vorbereiten.

Weiterer Befehlervolgt noch.

Gez.Hildebrant SS - Ortuf.u.Kp.Fhr.

(Gnoza však opustil Zbraslav již před tím; při vyjednávání se zmínil, že musí o svém osudu uvědomit svoji rodinu v Praze; zda tam dojel není známo.)

Ve Zbraslavi je ruským velitelem posádky pol.vedoucí kpt.Ljašenko, jeho zástupcem a velitelem zajateckého tábora kpt.Stern.

15.5. pplk.Tomašík pořídil s škpt.Hřivnou soupis výstroje, výzbroje, střeliva a jiného vojen.materiálu v něm.augmentačním skladě v zámku a zjištěné zásoby oznámeny prostřednictvím Národního výboru min.národní obrany.

16.5. pplk. Tomašík pořídil s četn.strážm.Dvořákem soupis chemického materiálu a vnitřního

zařízení v dřevěných barácích něm.intendantní školy. Kpt.Boublík pověřen znovusestavením jednotky pro strážní službu.

18.5. Nábor mužů pro jednotku Národní stráže. Od min.národ.pobraný se dostavil npor.Ing.Nelč ženijního vojska, aby převzal ženijní materiál.

19.5. přijeli od min.národ.obrany 1 major a 1 npor. a odvezli část hlášeného střeliva.

21.5. dostavili se k pplk.Tomašíkovi mjr.Vilem Sak se 3 poručíky, z nichž jeden byl z Řevnic. Předali ústní rozkaz gen.Fišery z Kladna, aby vystrojil a vyzbrojil jednotku pro Řevnice, která bude odeslána do Sudet. Sdělil jim, že veškerou výstroj a výbroj mají již Rusové. Střelivo, které mohli dostat, nechtěli.

22.5. odevzdali mjr. a špkt. 1 nákladní auto výzbroje hlavně pušky a střelivo i bodáky do Štefanikových kasáren. Zajateckým táborem prošlo dosud 60.000 Němců.

23.5. přibyl do Zbraslavi sověť.velitel města ltn.Ochotnikov. Min.národ.obrany a voj.velitelství Velké Prahy odesláno hlášení o zajištění třaskavin se žádostí, aby materiál byl odborně uložen v příslušných skladech.

25.5. při samovolné manipulaci s panceřovou pěstí v zámku byli zraněni dva hoši, z nichž Václav Kaňkovský těžce; přišel o pravou ruku. K min.národní obrany, správní a ženijní odbor byl vyslán npor.Černý, aby osobně urychlil odvezení třeskavin.

28.5. z voj.velitelství Velké Prahy se dostavili kpt.Janda a por.Fürst, aby odvezli munici a třaskaviny. Velitelem sovětské posádky města je dnešním dnem mjr.Jevgeněv.

Výpisy z tisku :

" Obrana vlasti č.51 - 52/46. ...Vojensky sledovalo povstání cíl znemožnit, aby Praha zůstala nadále komunikačním a zásobovacím střediskem armády německého polního maršála Schörnera. ...Němci podnikali opětovně pokusy proniknout zvenčí do Prahy a otevřít si městem cestu na západ. Zatím co jejich pokusy podnikané z jihu a od východu ztroskotaly v tuhých bojích na Zbraslavi, v okolí Podolí, na Pankráci a na Žižkově, podařilo se Němcům proniknout přes Vysočany, Libeň a Karlín až na náměstí Republiky. ...Bylo by chybou domnívat se, že Toussaint po svém ustanovení vrchním velitelem všech sil v Praze pojal nějaký zvláštní úmysl, jak potlačit povstání. Bylo ztraceno již mnoho času a dřívější zanedbání se prozatím nedalo napravit. Rozdělil proto obranu Prahy lineárně na dvě oblasti : západně a východně Vltavy. První oblast podřídil gen.por.Müllerovi, východní oblast vrchnímu veliteli zbraní SS hraběti Pücklerovi. Müllerovo stanoviště bylo v budově zem.voj.vel. na Malé Straně, Pückler zůstal v budově právnické fakulty.

Dále vydal Toussaint rozkaz, že se jednotky mají koncentrovat ve svých ubykacích a nařídil je hájit do krajnosti. Do okolí jednotlivých středisek nařídil vysílání hlídek 1 plus 6, které měly zjistit posice a úmysly povstalců. Současně určil jednotkám stahovaným proti Praze tyto konečné cíle :skupině Milovice - Vítězné náměstí v Dejvicích, skupině Zbraslav - Hradčany, skupině Benešov - Staroměstské náměstí a skupině Kolín - Václavské náměstí.

Svobodné Československo čís. 103/1946.

" Zbraslavské zajetí. ... Byl to most na Zbraslavi, kde také končil únavný pochod. Několikrát jsme ještě změnili své stanoviště, až jsme byli uloženi na vlhký trávník nádvoří zbraslavského zámku. Pak nový rozkaz. Vytvořit řady po sedmi za sebou. To už mnoho napovídalo, ale zase všechno proběhlo s klidem, který však nedovedli zachovat esesmanni proti nám. Nejedna z nich netrpělivě přešlapoval a nejedna i zaslzel a žádal o výměnu. Napětí dostoupilo vrcholu, ale klid byl zachován i když se zdálo, že teď už Němci dokážou, co dovedou a o čemž nikdo z Čechů nepochyboval. Plynuły dlouhé minuty a snad hodiny. To byla středa 9. května 1945 dopoledne, kdy se k Praze blížila kvapem Rudá

armáda, to už bylo nejméně 12 hodin po té, co také v Praze kapitulovala německá branná moc. Snad o tom všem uvažovali také oba esesáckí důstojníci v přepychovém autě, kteří převraceli listiny, vyplňovali a podepisovali a kteří někdy před polednem dali rozkaz, abychom se ze sedmistupů zase rozešli. A chvíli na to šli jsme již po zbraslavských ulicích v trojstupech, ale nikoli ještě do Prahy, která v té chvíli jásala nad svou svobodou, nýbrž do budovy okresního soudu, kde jsme byli znovu internováni a pečlivě střeženi. Ale směly k nám již sestry zbraslavského Červeného kříže, které donesly koše chleba, hrnce polévek a dokonce i nějakou cigaretu a které se o nás staraly, že to ještě nyní po roce dojíká.

Odpoledne bylo ještě dusné, mluvilo se o dalším pochodu na Dobříš; večer nejistý, neboť nastala na blízku strašlivá palba, o níž nikdo nevěděl, od koho pochází. Až teprve noc přinesla vysvětlení. Němci opustili Zbraslav a naše stráže, o nichž se zjistilo, že jsou to Maďaři v SS uniformách, se nám vzdali. To byla chvíle osvobození. Ráno bylo třeba ještě vyčistit město a okolí od jednotlivě poschovávaných esesáků a pak pochod do Prahy, domů. To už na cestu svítilo májové slunce a hřál pocit Svobody ."

" Němci chtěli dostat do Prahy pekelné stroje. Chuchelští měli revoluční dny perné. Až budoucnost se ukáže, že rozrazili a zpomalili nápor na Prahu. Zadrželi tam také civilní auto. Jelo od Zbraslavi. Řídil je civilista. Český mluvící Němec. V autu byly bedny. Na prvý pohled nic podezřelého, patrně potraviny. Ale při prohlídce se ukázalo, že je to 36 beden naplněných hodinovými časovými strojkami. Strojky byly již připravené. Takových se užívalo k hromadnému ničení. Náklad byl určen pro Prahu. 6000 strojků znamenalo by zničení 6000 objektů. Auto vyjelo ze Zbraslavi ve 12 hodin v poledne 5.května. V době, kdy zbraslavští Němci měli už zprávy o situaci v Praze. Velmi jim záleželo na tom, aby se náklad dostal bezpečně na místo určení; proto volili civilní vozidlo a civilního řidiče.

Po odchodu Němců z Prahy byly nalezeny směrnice gen.Toussainta pro vybudování a hájení Prahy jako pevnosti. K těmto směrnícím byl připojen podrobný rozkaz velitele pevnosti Praha gen.por.Müllera - Gebhardta a další dodatkový rozkaz velitele policie gen.por.Hitzegarda. Z něho výpisy pro Zbraslav :

... O půlnoci z 6. na 7. května podává Pückler armádní skupině "Střed" toto situační hlášení : ... Skupina "Jih", jejíž granátnické jednotky (nováčkové) při průměrně 50 kilometrovém pochodu se ke svazu Wallenstein dosud nepřipojily, dosáhla za nejtěžších podmínek výšiny v městské čtvrti Michle (Praha jih). Skupina "Vltavské údolí" dobyla po těžkém boji Zbraslavi a dostala se při dalším postupu dokonce do nepříjemné situace, když proti jejímu levému boku náhle zaútočily zcela neočekávaně jednotky Vlasovovy (šlo o dvě početně slabé divize gen.Vlasova, které stály původně v severozápadních Čechách. Na rozkaz maršála Schörnera měly být - snad jako záloha pravého křídla armádní skupiny "Střed" - přemístěny do prostoru Českých Budějovic. Nastoupily nařizený přesun a octly se 5. května v prostoru Suchomast.)

Okupace zámku vylíčená zámeckou archivářkou pí. Zdenkou Nyplovou.

Po všechna válečná léta odolával zámek náporům německé panovačnosti, která se častokrát pokoušela zabrat jej pro své účely. Teprve poslední měsíc před koncem války vniklo hitlerovské násilí do zdí konventu; nacistickému diktátu musela ustoupit i Národní galerie, která zámeckých síní užívá (ač ji bylo se strany příslušných úřadů slíbeno, že její posice nebude dotčena.) Velitel oddílu SS generál Voss, jenž 1.dubna 1945 místnosti prohlédl, dal v nejbližších dnech - bez ohledu na protest ředitelství galerie - vyklidit celý přízemek a 1.patro západního křídla konventu. Drahocenné

umělecké sbírky se stěhovaly do sklepů. V zápětí se pak naplnily sály vojenskou výstrojí a výzbrojí. Vojenská posádka esesmannů, k nimž později přibylo i gestapo, se usídlila v zámku, postavila kuchyňské kotle v salle-tereně, kde kromě vlastního mužstva stravovala i německé uprchlíky, táhnoucí městem. V západním cípu parku pak postavila dřevěnou kolnu pro sklad ekrasitu. V poledních hodinách dne 5. května po radostné zprávě o německé kapitulaci, byl vztýčen na zámecké věži prapor Československé republiky, aby zvěstoval konec poroby a návrat svobody. Čekalo však zámek ještě trpké finale německé okupace. Po druhé hodině téhož dne ozvaly se výstřely v ulici, mezi esesmanny nastal rozruch, po parku byly rozestaveny kulometry, hořejší brána uzavřena a za hustého deště plížily od stromu ke stromu hlídky ozbrojené granáty a samopaly. První odstřelený Němec z Václavské ulice byl přinesen na nosítkách do sally-tereny. Zbraně vojáků byly namířeny k východní části parku, kde se silnice a od mostu útočili partyzáni. K večeru se střelba stupňovala a v té době vnikla první střela do obytné místnosti v zámku. Boj s partyzány trval pak celou noc. V úterý dne 8. května za ranního úsvitu se naplnilo nádvoří několika sty civilních osob, zajatých a přihnaných sem Němci z kterého si pražského okresu. Proti nim řada esesmannů s namířenými puškami hrozila po několik hodin hromadnou smrtí. Před polednem byli tito zajatci odvedeni někam jinam.

Pro své čtyři mrtvé z prvních dnů vykopali Němci jámu před sallou; na pohřbení však času nebylo a nechávali je stále ležet u kuchyňských kotlů v salle-tereně. Každý přicházející nový oddíl Němců rozkrádal a drancoval skladiště obuvi a oděvů. Vojáci oblékali troje, čtveré prádlo, zahodili a obouvali nové boty a nejen to, brali i do zásoby, co jen pobrat mohli. Vyloupili i bohatou zásobárnu potravin, nalézající se ve čtyřech plně naložených vozech. Kopancem otvírali bedničky s cukrem, jehož si odnášeli plné kapsy i helmy. Cpali se margarinem, umělým medem, špekem, plnili brotsaky šrůty uzeneho masa a konservami. Když odešli jedni, vykrádali nově přichozí, co po předešlých zbylo. Kde se jim podařilo vniknout do privátních bytů, tam rabovali a brali na co přišli. V zámku, kde se ubytovali důstojníci, neobstály ani zapečetěné bedny švýcarského konsuluátu. Největší příval těchto rabiátů byl v noci z úterka na středu. Po zuby ozbrojeni samopaly si vynucovali lože, páčili dvěře a hrozili zastřelením, kde jim bude vstup zamezen. Vedrali se i do kanceláře velkostatku a z ruského musea, umístěného v druhém patře konventu vyházeli vitríny a skříně, přitáhli ze skladiště spoustu pokrývek a rozložili se po podlaze. Ani královská síň, kam Národní galerie některé sochy a umělecká díla narychlo odklidila, neunikla potupě a zneuctění. Ve středu přivázeli Němci nové a nové zásoby střeliva a zbraní; pancéřové pěstě a granáty plnily chodby a u kostelních dveří rostly do výše kupy bedniček s drobnou municí. Od úterka stála pod kaštany haluzemi maskovaná vysílací stanice. Ustavičná střelba a bojová pohotovost ukazovaly, že zprávy o kapitulaci a zastavení bojů nejsou podstatné. V úterý se usídlil v zámku velitel divise generál Joerchel se svým štábem.

Ve středu odpoledne před čtvrtou hodinou zastavila před zámkem dvě cizí auta se vztyčenou americkou a bílou vlajkou - parlamentáři. Němečtí vojáci obklopili šoféra a byli by rádi zvěděli, jak daleko spojenecká armáda je, budou-li tu dříve Američané než Rusové. Ale šofer se choval uzavřeně a odmítal odpovědi. Zatím se v zámeckých pokojích vyjednávalo. Asi po hodině, když se rozhovor končil a když se parlamentáři chystali k odjezdu, odvážila se paní Nováková - Bartonová požádat tyto cizince o podpis do pamětní knihy. Němci obklopující vůz dávali zamračeně povel k odjezdu, avšak parlamentáři vyhověli vlídně a ochotně zapsali svá jména na bílý list knihy. Odjeli a v zápětí za nimi nasedali do vozů vyšší němečtí důstojníci. Hned na to byl patrný rozruch mezi mužstvem; esesmanni skládali věci, nacpali ještě kapsy drobným prádlem, cukrem a konservami a pozvolna se z obvodu zámku vytráceli. Večer v 6 hodin odcházeli poslední, leč některé zahnela střelba na ulicích zase zpět, ale jen na krátko. Ještě před soumrakem byl park i zámek jich zbaven. Hlášení rozhlasu o úplném potření Němců naplnilo srdce radostí a zámecké zdi odechly z hluboka vyvrhnuvše ze svých

útroj posledního vražedného nepřítel. Nazítří pak po ránu skytaly historické budovy zámku nevyličitelný obraz zpusťšení. Hromady rozházených hadrů, zbraní, prachu a špíny, obvazů, krve a výkalů byly visitkou těch, kdo tu po čtyři dny řádili. Za dveřmi ve sklepě se válelo osm mrtvol essemannů, narychlo sem odklizených.

Nad touto spoustou, kterou hned sta ochotných rukou napravovalo, zavlál ze zámecké věže znovu - nyní již na trvalo - červenobílý prapor s modrým klínem, jásave vstříc vítězné Rudé armádě, projíždějící ulicemi Zbraslavi. Příběh s parlamentáři, kteří 9.května Němce odtud vyvedli a Zbraslav před zkázou zachránili, objasnil se následující neděli k večeru, když titíž důstojníci, vracející se do vlasti, zajeli k zámku, aby si prohlédli místo, kde se jim zdařilo odvážné válečné dobrodružství. Přijali rádi nabídnuté pohostinství i nocleh a vypravovali : " S oddílem americké armády překročili od Bischofsriedu hranici Čech. Byli poučeni, aby německé pošumavské obyvatele ignorovali, ale k českému obyvatelstvu, aby se chovali přátelsky. Od Volar po Volyň viděli jen zachmuřené tváře Němců; u Strakonic však je vítal lid pod československými vlajkami jásave. Majíce svolení zajmout jakýkoli nepřátelský vojenský útvar, třeba i celou divisi, vyjeli dále k srdci Čech ke Praze. Cestou zvěděli, že na Zbraslavi je usídlen štáb, velící asi dvanáctitisícovému útvaru, rozhodli se, že podniknou odvážný čin na vlastní pěst. Vztýčili na voze bílou vlajku, zajeli před zámek a dali se předvést jako vyslanci Američanů ke generálu Joerschelovi. Když týž na nich žádal pověřovací listiny, odvětili, že je mají ve voze a že není čas takovými formalitami zdržovat. Na generálu požadovali, aby zastavil boj a se vzdal, neučiní-li tak, vtrhnou na Zbraslav tanky Rudé armády, stojící nedaleko odtud na východ i předvoje amerických vojsk, jež se blíží od jihu. Nikdy v životě nezažil prý tak radostné chvíle, jako když viděl před sebou Němce pokořené, slzíci, prosící a ochotné vyhovět všem podmínkám, jen když jim bude zaručen bezpečný doprovod k Americké armádě. Majíce štáb u svých nohou, dali mu podepsat úmluvu, načež následoval odjezd směrem k Mníšku, kde cestou bylo jim překonat ještě různé překážky, vysvětlovat útočícím partyzánům o jakou věc jde. U Strakonic předali pak německé divisní velitele Americké armádě. Celé jednání vedlo se výhradně v řeči francouzské a anglické; německy nebylo pronešeno ani slovo." Tito mladí stateční Francouzi, kteří zakusili sami na sobě muka německých koncentračních táborů byli : leut.Paul Pin, studující mediciny, leut.Andres Remonet, architekt, leut.A.Krafft, abbé a Henri Bencay, který řídil vůz. Oni mají zásluhu, že Němci neuskutečnili svůj úmysl zničit město vraždami a požárem; jim patří za to náš vroucí přátelský dík.

Uvítání Rudé armády ve Zbraslavi bylo slavné a srdečné, poněvadž jejím příchodem přišla k nám zpět Svoboda. Je velmi těžko vylíčit tyto krásné okamžiky, kdy hřměly tank za tankem ověšené rudoarmějci a nákladní auta řítíce se po dlažbě hlavní tepny městem směrem na Mníšek, Dobříš a Strakonice a zdálo se, že tento tok oceli, hukot strojů a jásaveho volání nelze zastavit. Slzy se draly do očí a jak se lehce dýchalo v těch májových dnech. Všechna tíha a strach o zítřek najednou byly ty tam, poněvadž ti, kdož přichází nesou nám nový život a pro nás mnozí z těch usměvavých hochů položili za naše lepší příští svůj život.

Vzpomínáme v těchto okamžicích těch, kteří nedojeli k nám na Zbraslav, vzdáváme čest jejich památce a chceme být hodni jejich nezměrné oběti. V proudu nadšení a oslav jsme si připomenuli, že nesmíme zapomínat na denní život a jasně se tato připomínka projevila v příkazu voj.velitele města kpt.Ljašenka, že město musí býti neprodleně vyčištěno a tak byl proveden ihned jarní úklid města, ježto hrozilo případné rozšíření infekčních chorob, úroda na polích čekala na své ošetření a proto organisovány brigády na polní práce a tak se zvolna vracel život do normálních kolejí. Ve dnech mezi 5. až 9. květnem 1945 se na Zbraslavi do příchodu Rudé armády těžko žilo a události vpředu popsané v těchto dnech zajisté velmi podrobně líčí tyto těžké dny a nelze nezaznamenati

hodnocení těchto událostí, které provedl pplk. Tomašík v první schůzi revolučního národního výboru, konané dne 10. května 1945, kde uvedl, že sotva jak zasvitlo slunko svobody, měla být Zbraslav vypálena, mnozí muži postříleni nebo pověšeni na náměstí. Tento osud Zbraslavi připravovali SS velitelé, kteří obklíčili město s velikou přesilou. Němcům nemohlo být čeleno a to tím méně, když byla oslyšena výzva revolučního národního výboru, aby se mužové se zbraněmi i bez nich dostavili před městský úřad, 6. května 1945 v 19h. Výzvy uposlechlo 47 osob, ač ke spolupráci s revolučním národním výborem se den před tím ochotně hlásilo několik set mužů a mládeže. Z přihlášených byly na rozkaz předsedy revolučního národního výboru národní stráže, které byly bez zbraně a měly zajistit pořádek. První zbraně byly vydány bez povolení revolučního národního výboru samostatně mladíkům, z nichž mnohý neměl ještě pušku v ruce. Tím vznikly velké nesnáze, když v dalším průběhu událostí měly vysílány vyzbrojené jednotky jen z bývalých vojáků, pro něž se však zbraně již nedostávaly. To oznámil proto, aby revoluční národní výbor věděl, proč nemohlo město být hájeno a proč bylo rozhodnuto v revoluci padlým generálem Karlem Mejstříkem zastavení palby a odevzdání zbraní. Současně však připomenul, že mnozí mužové a ženy, kteří se dali k dispozici revolučnímu národnímu výboru plnili velmi obětavě a s nadšením svoje úkoly.

Nyní bude vhodné pro kroniku zachytit sled událostí, jak se vyvinuly od 10. května 1945.

Do vazby okresního soudu byli vzati udavači českých lidí : Vincenc Kalenda, obchodník, a jeho manželka Petromila, Václav Hromádka a Emilie Patočková. Občané německé národnosti byli hromadně zajištěni. V zajišťování dalších zrádců bylo postupováno dle pokynů Národní rady jen na podkladě opravdových udání učiněných písemně a svědecky doložených.

Na radnici byla zřízena náborová kancelář, kterou vedli záložní důstojníci a důstojníci z povolání, aby byla zajištěna bezpečnost, majetek Němců, německé branné moci a židovských majetků Němci opuštěných. Policejní hodina stanovena do 9 hod. večer.

Hned bylo přikročeno ke komisionálnímu zjišťování škod způsobených ustupující německou armádou na veřejných objektech, silnicích, ulicích a soukromých bytech. Bylo provedeno zajištění 18 Němců, z toho 10 ze Zbraslavi, 8 z okolí a 5 Čechů. Zajištění byli dodáni do vazby v trestnici v Praze - Pankráci. Zajištěné byty Němců a zrádců byly označeny nálepkami "Národní majetek, poškození se trestá." Poněvadž po okolí a v lesích se potulovaly ozbrojené skupiny SS, všeho schopné, byli povoláni vojáci ročníků 1914, 1915, 1916 a 1917 a dána možnost dobrovolníkům k nástupu vojenské služby i z ostatních ročníků. Na příkaz ruského velitele města vojíni Rudé armády provedli důkladnou čistku okolí a skupiny SS zneškodnili. Ustupující německá armáda znečistila skorem všechny ulice senem, slamou, odhozenými uniformami, výstrojí atd. K uklidu města byli přikázáni zajištění Němci a zrádci. Za pomoci odborníků bylo přikročeno k uklidu panceřových pěstí, min, granátů, střeliva atd. poházených Němci a SSmanny po městě a v okolí, aby se zabránilo případným značným škodám na životech a majetku. Z objektu bývalého hotelu Ritz č.p. ... Ve Zbraslavi I. a č.p. ... ve Zbraslavi II. byl zřízen lazaret Čs. Červeného kříže. V zájmu nerušeného styku s důstojníky a mužstvem Rudé armády bylo zavedeno i noční úřadování na místním národním výboru za účasti dvou členů revoluč. národ. výboru, tlumočnicka a úředníka obce, aby naléhavé případy a záležitosti byly s urychlením vyřizovány.

Na podkladě provedených vašetřování stoupl počet zajištěných Čechů na 35 a počet zajištěných Němců stoupl do 16. května 1945 na počet 21. Zajištění bylo provedeno v trestnici okresního soudu a poněvadž věznice byla přeplněná doporučil revoluční národní výbor revolučnímu národním výboru v

Dobřichovicích, aby zřídil pro Němce, zrádce a kolaboranty v místě sběrný tábor. Provedena všechna nutná opatření, aby zásobování obyvatelstva bylo zajištěno, jakož i dokončení jarních prací v zemědělství.

25 obětem války a pozůstalým po těchto obětech bylo vyplaceno na okamžitých výpomocích z došlých darů 25 tisíc Kčs; 6 tisíc Kčs bylo odesláno do Lahovic. Na darech bez jakékoliv výzvy bylo složeno celkem 55.800 Kčs. Lazaret v Ritzu měl 34 lůžek. V den 16.května 1945 bylo v lazaretě 9 nemocných (2 Češi, 6 vojáků Rudé armády a 1 Ruska); o nemocné pečovali bývalý primář MUDr. Karel Stárka a MUDr. Jiří Langer z Prahy, který se vrátil z koncentračního tábora.

V budově měšťanské školy byl zřízen v posledních měsících okupace lazaret pro německé vojáky a poněvadž se šířila zpráva, že jeden z německých vojáků zemřel na cholera, byl na příkaz stát.obvod.lékaře MUDr.Vladimíra Melichara exhumován a po provedené pitvě za účasti ruských lékařů znovu pohřben, ježto výsledek pitvy nebyl kladný; přesto však učiněno opatření, aby 26 kontumovaných německých vojáků bylo odesláno autobusem do Prahy na Bulovku s německým šoférem a lékařem. Na Bulovku nedojeli, asi ujeli. Objevil se naprostý nedostatek desinfekčních prostředků, jmenovitě lysolu, odoformu atd., jakož i mýdla. Členové hospodářské komise provedli soupis národního majetku zabaveného Němcům, zrádcům a kolaborantům. Mezi státní silnicí směrem do Lahovic a pravým břehem řeky Vltavy byl ruským velením zřízen zajatecký tábor pro německé vojáky. V lese "Na Beránku" na Báních byl zřízen ruský vojenský tábor; velitelství bylo v radniční budově.

Národní stráž vykonávala jednak bezpečnostní službu, doprovázela zajištěné Němce, vlajkaře a zrádce na práce a jednak byla k dispozici pro strážní službu, kterou požadoval ruský velitel města pro zajatecký tábor. Dne 19.května 1945 byla o 17.hod. uspořádána před Husovým sborem u společného hrobu padlých "Tryzna za oběti války" a dne 20.května 1945 o 10.hod.dopol. na náměstí byl uspořádán "Slavnostní projev národního výboru." Před projevem od 9.hod. byl koncert. Byly to rušné dny v měsíci květnu 1945.Bylo nutno zajistit bezpečnost, národní majetek, zdravotní a hygienická zařízení, aby se včas čelilo hrozícím infekčním chorobám, které měly živnou půdu v zesláblých organismech dospělých i dětí trpících podvýživou. Zajistit dokončení jarních polních prací, ježto jinak hrozilo nebezpečí, že bude ohroženo tak potřebné plynulé zásobování. Očistit náš veřejný život a veřejnou správu od nánosu hnědého teroru a fašismu a již revoluční národní výbor přikročuje k provedení volby Místního národního výboru v neděli, dne 3.června 1945, která se konala na Sportovním hřišti ve Zbraslavi (u pískovny.)

Volba byla provedena podle vlád.ustanovení č.4/1945 Sb. Volilo se 30 zástupců z povolených politických stran a to po 6 zástupcích čsl.strany komunistické, čsl.strany sociálně-demokratické, čsl.strany národně socialistické a čsl.strany lidové a mimo to zvoleno 6 odborníků. Volební akt řídil předseda revolučního národního výboru JUDr.Antonín Hřebík, který v zahajovacím projevu sdělil, že Národní výbory budou voleny dle zásad demokratických volebních řádů, avšak nynější poměry, kdy nutno zdolávat jiné nálehavé úkoly, jako je zásobování, péče o sklizeň, bezpečnost, obnovení normálního života atd., nedovolují, aby volby Národních výborů byly prováděny normálním způsobem. Proto i u nás má býti revoluční národní výbor přeměněn za úplného souhlasu politických stran aklamací na místní národní výbor, kterému připadá vésti obecní a veřejné záležitosti v rámci jeho působnosti do nových řádných voleb, jež budou pravděpodobně vypsány v době několika měsíců. Vláda sjednocené Národní fronty si přeje, aby i tyto volby vyzněly důstojně, poněvadž jedině v práci a ve svornosti nám kyne ta nejkrásnější budoucnost ve velikém bloku Slovanských národů.

Zcela správně připomenul ministr školství Prof.Dr.Zdeněk Nejedlý, že to není chybou vlády, dochází-li při volbách k nedůstojným projevům, nýbrž je to jen visitka lidu i národa a nikoliv vlády, která chce opravdovou lidovládu a musí trvat na tom, aby lid se naučil vládnout a sám si svoje věci spravovat. Upozornil, že všichni kandidáti jsou podrobeni kritice a každý volič má právo sdělit písemně všechny okolnosti, které by snad byly na překážku zvolení kandidáta a setrvání ve funkci. Tyto písemné připomínky budou pečlivě přezkoušeny a z nich vyvedeny důsledky. Tímto opatřením je zaručeno, že není vyloučena spravedlivá a slušná kritika, avšak vylučuje možnost, aby dnešní volební akt se stal nedůstojným celého shromáždění i našeho města, tak jako se stalo s politováním na jiných místech. Volilo se pouhým zvednutím ruky většinou hlasů :

Do místního národního výboru byli zvoleni :

za Čsl.stranu komunistickou :

Malý Josef, truhlář, III./169,

Josef Reclus, dopravní úředník, I./92,

Lískovec Josef, odbor.učitel, I./322,

Křížek Jaroslav, skladník, III./125,

Kadeřábek Josef, ml., kamnář, II./42,

Kadeřábek Jan, mistr sochařský, III./48,

za Čsl.stranu sociálně-demokratickou :

Brož Jan, disponent pojišťovny, I./291,

Koťátko Josef, ředitel měšť.školy, I./240,

Petrák Karel, elektromechanik, III./130,

Štefl Josef, zedník, II./81

Pleier Václav, želez.zřízenec v.v., III/129,

Junek Jan, odbor.učitel, III./162,

za Čsl.stranu národně socialistickou :

Stalmach Josef, stát.úředník, I./256,

Krůta Václav, dělník, III./17,

Chlad Oldřich, živnostník, II./181,

Zloch František, zřízenec, II./126,

Hejhal Antonín, dělník, III./101,

Holátko Josef, truhlář, II./38,

za Čsl. stranu lidovou :

Hovorka Alois, velkoobchodník, II./205,

Dulík František, kaplan, I./309,

Zelenka Tomáš, učitel, I./1,

Vodička František, mistr lakýrnický, I./88,

Vachata Karel, úředník, I./180,

Novotný František, úředník pojišť., I./299,

z řad odborníků byli zvoleni :

JUDr.Vaněček Stanislav, okres.soudce, II./275,

pro odbor národní spravedlnosti,

Blažek Karel, stavitel, III./171,

pro obor stavebně-technický,

Boublík Josef, čsl.kapitán, III./141,

pro obor bezpečnostní,

JUDr.Franěk Václav, přednosta okres.soudu, II./101,

pro správu národního majetku,

JUDr. Hřebík Antonín, advokát, I./313,
pro obor právní,
Snopek Karel, typograf, I./275,
pro obor tělovýchovný.

V ustavující schůzi místního národního výboru, konané dne 9. června 1945, byl za předsedu zvolen Jaroslav Křížek,
za 1. náměstka Josef Stalmach,
za 2. náměstka Jan Brož.

Za členy rady MNV zvoleni :

Václav Krůta,
Jan Junek,
Josef Malý,
Tomáš Zelenka,
Alois Hovorka,
JUDr. Ant. Hřebík,
Karel Blažek.

Současně provedena volba 5ti členných komisí a to :

sociálně-zdravotní,
finanční,
osvětové,
školské,
kontrolní,
bytové,
národní spravedlnosti,
správy národního majetku,
národní bezpečnosti,
zásobovací.

Tajemníkem míst. národ. výboru zvolen Ferdinand Froněk.

V ustavující plenární schůzi míst. národ. výboru bylo usneseno, aby komise národní spravedlnosti přezkoumala národní a státní spolehlivost všech obecních zaměstnanců, aby mohla být provedena očištná akce. Dále, aby byla vydána vyhláška v příčině odevzdání zbraní a střeliva a varovat děti i dospělé, aby si nehráli s nalezenou municí všeho druhu, jakož vydán zákaz podávání alkoholických nápojů vojínům Rudé armády.